

AVIZUL

Comisiei mixte a Academiei de Științe a Moldovei și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare

de audiere publică a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic finalizate în 2022, create prin Hotărârea Prezidiului nr. 78 din 27.02.2023, asupra raportului final de inovare și transfer tehnologic 21.80015.5107.249T „Elaborarea și implementarea pe scară industrială a tehnologiei de producere a furajelor verzi «Furaje BIO Premium» pentru animale în sistem hidroponic, din materia primă autohtonă certificată ecologic”, director de proiect: dr. Igor BALAN, „ProBioSan-Plus” SRL.

Comisia de audiere a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer a fost formată în temeiul art. 61 lit. h) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259 din 15.07.2004 (republicat), subpunctul 20 al punctului 7 din Statutul Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale nr. I/2 din 24 ianuarie 2019, și al punctului 13 al Instrucțiunii privind raportarea finală a implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobate de ANCD prin Ordinul nr. 105 din 7 decembrie 2020, și în baza Fișei de evaluare, elaborate și aprobate de ANCD. Ca urmare a audierilor publice privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, desfășurate în data de **6 iunie 2023** în format online (disponibil la link-ul <https://www.youtube.com/watch?v=wBsxBCESFWI>, experții și-au expus opiniile.

Avizul Comisiei este perfectat în baza avizelor experților în domeniul tehnologic, științific și economic.

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Scopul principal al proiectului a fost cercetarea și implementarea tehnologiei de producere a furajelor ecologice premium în sistem hidroponic din materia primă autohtonă certificată ecologic. Informația privind studierea componentei fizico-chimice a materiei prime ecologice autohtone din producție proprie nu este prezentată în raport; nu sunt date despre studiile proceselor de obținerea furajelor verzi în sistem hidroponic și regimurile tehnologice de producere a furajului premium în sistem hidroponic din semințe de diferită origine.

2. Funcționalitatea tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului

Din informația prezentată nu este posibil de stabilit funcționalitatea tehnologiei obținute în cadrul proiectului, mai mult ca atât a fost declarat despre implementare pe scară largă.

3. Infrastructura disponibilă pentru continuarea proiectului și funcționalitatea acesteia

În raport este prezentată informația că echipamentul a fost plasat în hală proprie; pe tot acoperișul halei a fost instalată o stație de regenerare a energiei electrice de 20 kW, pe baza de energie solară, care permite să acopere toată cantitatea de energie electrică pe toată perioada anului. Nu este clar ce fel de echipament specific s-a utilizat la producerea furajelor hidroponice.

4. Diseminarea rezultatelor obținute (acțiuni de diseminare întreprinse)

Imposibil de stabilit diseminarea rezultatelor obținute fiindcă nu există informații cu excepția că „Proprietatea intelectuală a echipei de implementare nu va fi publicată înaintea finisării totale și încheierea definitivă a proiectului”.

5. Colaborarea între organizația executor și organizația partener/alte organizații (specificul și continuarea colaborării)

Nu sunt concretizate Instituțiile Statului cu care va colabora compania „ProBioSan-Plus” SRL.

6. Efectul socio-economic al proiectului real și potențial

Volumul implementării în anul 2022 cum este indicat de către echipa a fost de 65.5 tone anual, care, pe viitor, va fi mărit de cel puțin 2 ori, și totodată prețul unei unități de produs este destul de mare (în mediu 1.60 lei per kg). Efectul economic este prezentat doar prin calcule teoretice (potențial) la situația când va fi comercializat nutrețul verde obținut prin tehnologia respectivă. Pentru credibilitate, este necesar de prezentat copiile documentelor contabile privind comercializarea produsului (bonuri de casă, facturi, etc).

Concluzii

Prin compararea celor două variante de raport final la proiect, ținând cont de obiecțiile experților și a comisiei la Audierile publice a proiectelor finale în cadrul AȘM (din 29 martie 2023), se deduce că raportul **nu** a fost rectificat în modul corespunzător (conform obiecțiilor), punctajul acumulat este sub limita admisibilă pentru a fi aprobat. Rezultatele studiilor nu pot fi verificate deoarece ele nu au fost testate și nu au fost prezentate în publicații și nici nu s-a demonstrat participarea la evenimente științifice.

Proiectul este apreciat cu calificativul: Nesatisfăcător, punctaj final 12 puncte.

Președintele Comisiei

dr. hab. Liliana Condraticova

Secretarul Comisiei

dr. Fiodor Braniște